

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/108/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514220199
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7514220199.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a sudcov JUDr. Evy Feťkovej a JUDr. Ladislava Duditša v spore žalobcu: L. N.B., T.. XX.XX.XXXX, U. H. D. N. XXX, Z. T. S.: Y., U. G. XX, zastúpeného JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 7C/372/2014 - 59 z 20.10.2016

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch č. I., II. a III.
- II. P r i z n á v a žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.
- III. N a r i a d ť u j e súdu prvej inštancie vykonať opravu rozsudku vo výroku č. I.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. U r č u j e s a, že poplatok v sume 121,59 eur za službu, spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, uvedený v Zmluve č. XXXXXXXXXXXX pod bodom 8.2 zo dňa 4.3.2009, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 3.298,90 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodol o žalobe žalobcu, ktorou žalobca žiadal, aby súd určil, že poplatok v sume 121,59 eur za službu, spočívajúcu v odklade splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň žiadal, aby súd zaviazal žalovaného vydať mu bezdôvodné obohatenie v sume 3.298,90 eur, spolu s trovami konania.

3. Žalobca žalobu odôvodňoval tým, že so žalovaným uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 04.03.2009, pričom na základe žiadosti žalobcu bola mu schválená výška úverového limitu 1.228,17 eur, s počtom splátok 30 a s mesačnou splátkou 75,05 eur. Žalovaný ale reálne vyplatil žalobcovi sumu vo výške 1.132,51 eur, keďže od sumy 1.228,17 eur odpočítal čiastku 121,59 eur, ako odplatu za poskytnutie služby v zmysle čl. 8 ods. 8.1 písm. a) dohody o poskytnutí služby s tým, že ide o odmenu za možnosť odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru a to aj s poukazom na výšku úrokovej sadzby 68,82 %. Uzavretá zmluva je taktiež v rozpore s ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 o

spotrebiteľských úveroch. Schválená výška úveru činila 1.228,17 eur, pričom reálne bol poskytnutý úver vo výške 1.106,58 eur a žalobca v prospech žalovaného uhradil sumu 4.405,48 eur, pričom rozdiel je vo výške 3.298,90 eur, uplatnenej žalobcom titulom bezdôvodného obohatenia.

4. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 39, § 3 ods. 1 OZ, § 52 ods. 1 OZ, ust. § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy, § 4 ods. 1 až 4 zákona č. 258/2001 Z.z., § 451 OZ, ako aj s poukazom na citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo/1/2009 z 31.07.2009, Nález Ústavného súdu SR z 28.02.1995 sp.zn. PL ÚS 10/95, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 3Co/114/2014, článok 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach.

5. Súd prvej inštancie uzavrel, že uzavretá úverová zmluva neobsahuje zákonom stanovené náležitosti, keďže absentuje uvedenie konečnej splatnosti úveru, ktorá je v zmluve uvedená len nepriamo, a to s uvedením počtu splátok 30, splatných 20. dňom ich splatnosti v ten ktorý mesiac jednotlivej splátky, pričom povinnosťou žalovaného v čase uzatvorenia zmluvy v zmysle platnej a účinnej verzii zákona o spotrebiteľských úveroch bolo uviesť do zmluvy okrem počtu a výšky splátok a dňa jej splatnosti, aj konečnú splatnosť úveru s tým, že musí byť určená dátovo, a iný výklad v tomto prípade neprichádza do úvahy.

6. Zároveň konštatoval, že poskytnutý úver sa pokladá za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže odporuje dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku. Úroková miera ako aj RPMN dohodnuté medzi stranami sporu prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ, nakoľko v čase poskytnutia úveru priemerná výška úroku za novo poskytnuté spotrebiteľské úvery činila 13,18 % a dohodnutá úroková miera medzi stranami sporu bola vo výške 68,82 %, čo je viac než päťnásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období, rovnako tak v prípade RPMN, ktorej priemerná výška pre obdobné úvery činila výšku 40,61 % a v zmluve bola dohodnutá vo výške 68,82 %, ako predpokladaná RPMN pre tento úver. Vzhľadom k týmto skutočnostiam súd prvej inštancie považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú a pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ani moderovať, preto poskytnuté úvery, taktiež aj revolvingy sú z uvedeného dôvodu bezúročné a bez poplatkov.

7. Nakoľko poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že uzavretá zmluva nespĺňa všetky náležitosti, ide o neplatný právny úkon a preto plnenie medzi stranami sporu je získané bezdôvodným obohatením a žalovaný je povinný vrátiť to, čo mu bolo navyše poskytnuté, keďže prijal plnenie bez právneho dôvodu, z neplatného právneho úkonu. Z tohto dôvodu súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 3.298,90 eur (vykonané zrážky zo mzdy vo výške 4.405,48 eur mínus skutočne poskytnuté plnenie vo výške 1.106,58 eur) a to do troch dní od právoplatnosti napadnutého rozsudku.

8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a keďže žalobca mal v konaní plný úspech, súd mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Proti rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote (včas) odvolanie a uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Ako podstatnú skutočnosť namietal, že súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s ním uvádzanými tvrdeniami, a preto postupom súdu došlo k porušeniu práva žalovaného na to, aby súd sa jeho vyjadrením zaoberal a riadne ho vyhodnotil, a to s poukazom aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR (napr. IV. ÚS 115/03), ako aj aktuálnu judikatúru ESLP, ktorú si osvojil aj Najvyšší súd SR (viď uznesenie 3Obdo/35/2009), čím namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Poukazoval na to, že otázka výšky odplaty bola v čase, kedy bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere predmetom osobitnej právnej úpravy v zmysle § 53 ods. 6 OZ, § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z.z., čo namietal konkrétne v podanom vyjadrení, s čím sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal a uvedenú skutočnosť v napadnutom rozsudku ani neodôvodnil. Ďalej mal za to, že dohoda o poskytnutí služby má povahu individuálneho dojednanie a preto posudzovanie neprijateľných podmienok neprichádza do úvahy, a keďže namietal premlčanie uplatneného nároku ani s touto skutočnosťou sa súd nevysporiadal. Podľa výrokovvej časti má byť poplatok vo výške 121,59

eur neprijateľnou podmienkou, pričom z napadnutého rozsudku je nezistiteľné, z akého dôvodu sa súd obsahom dohody o poskytnutí služby nezaoberal v celom rozsahu a prečo obsah celého bodu 8.1 (bod 10. odôvodnenia rozsudku) neposudzoval ako určitý celok, t.j. či odporuje § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Taktiež vo výroku č. I je nesprávne uvedený bod 8.2, ktorý ani neobsahuje žiadnu zmienku o nejakom poplatku za službu. Podľa ďalšieho záveru súdu je úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere bezúročný, keďže v zmluve absentuje konečná splatnosť úveru, dohodnuté úroky a RPMN, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi, pričom zákonná úprava v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. pre takýto výklad poskytovaný súdom, neposkytuje žiadnu oporu. Za pochybenie a nesprávny postup súdu taktiež žalovaný považoval to, že v rozhodnutí sa odôvodňuje neplatnosť úrokovej sadzby ako celku a keďže zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá medzi stranami sporu dňa 04.03.2009, úverová zmluva sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka, pričom na uzavretú zmluvu sa môžu použiť len tie predpisy z Občianskeho zákonníka, ktoré v roku 2009 osobitne upravovali otázky neregulované Obchodným zákonníkom. Prednostné použitie Občianskeho zákonníka v zmysle ust. § 52 ods. 2 posledná veta je prípustné len pre vzťahy založené po jeho účinnosti. Úprava výšky úrokov pre úverovú zmluvu bola v roku 2009 uvedená v § 502 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého nie je v prípade úverovej zmluvy, podľa zákona možné vysloviť neplatnosť celého dojednania o odplate ani v prípade, ak by tieto boli v rozpore so zákonom, keďže právna norma jednoznačne určuje iný následok, ako to vyplýva z rozsudku súdu. Vzhľadom k týmto skutočnostiam, pokiaľ ide o dôvod nároku a jeho výšku, žalovaný napádal nesprávne a nezákonné rozhodnutie súdu titulom získania bezdôvodného obohatenia žalovaným vo výške 3.298,90 eur, ktoré je povinný vydať žalobcovi. Navrhoval, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že nepochybne dohodu o poskytnutí služby v bode 8.1 možno vyhodnotiť ako absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi s poukazom na § 39 OZ (viď rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.01.2016 sp.zn. 5Co/252/2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves z 03.03.2015 sp.zn. 10C/123/2014 - 53, ako aj rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.05.2016 sp.zn. 2Co/177/2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.05.2016 sp.zn. 6Co/35/2016 - 57).

11. Zmluva z hľadiska náležitostí, ktoré má zmluva obsahovať podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, keďže termín konečnej splatnosti obsahuje až oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 04.03.2009, čo však nemožno považovať za zmluvu o úvere. V súvislosti s neprijateľnými poplatkami je teda poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov, spôsobujúci vznik bezdôvodného obohatenia žalovaného vo výške 3.298,- eur v zmysle § 451 ods. 1, 2 OZ.

12. Čo sa týka vznesenej námietky premlčania žalobca uviedol, že pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa obohatil. V tomto prípade sa žalobca v novembri 2014 dozvedel od právnej zástupkyne o neprijateľných zmluvných podmienkach v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ako aj o možnosti podania žalobného návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, v prípade bezdôvodného obohatenia, je rozhodujúci okamih kedy k získaniu obohatenia došlo. U žalobcu sa tak stalo postupne úhradou splátok splatných od 10.07.2012 (8 splátka úveru), keď žalobca prvýkrát preplatil v zaplatenej splátke výšku poskytnutého úveru (1.106,58 eur) a vznikalo až do 11.08.2014, ktorý je dňom poslednej úhrady splátky na úver. Subjektívna dvojročná doba, ako aj objektívna trojročná premlčacia doba boli zachované.

13. Ďalej uviedol, že v predmetnej zmluve bol dohodnutý úrok z úveru (68,82 %), pričom úrokové miery stanovené Národnou bankou Slovenska podobného úveru v bankách pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov, v marci 2009 boli vo výške 13,18 % a preto úrok dohodnutý medzi stranami bol viackrát ako päťkrát vyšší. Vzhľadom k tomu dohodnutá úroková miera podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru a preto je záver súdu o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ správny (viď rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 20C/12/2012 zo dňa 16.10.2012). Navrhoval, aby odvolací súd v zmysle § 387 CSP potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

14. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu nevyjadril. Predložil poštový podací lístok zo dňa 28.12.2016, z ktorého vyplýva podanie zásielky na pošte, t.j. odvolania proti napadnutému rozsudku dňa 28.12.2016 (č.l. 89 - 90 spisu).

15. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou, keďže žalovanému prostredníctvom právnej zástupkyne bol napadnutý rozsudok doručený dňa 13.12.2016 a z pripojeného poštového podacieho lístka je zrejmé, že odvolanie žalovaný podal na pošte dňa 28.12.2016, t.j. v lehote 15 dní (§ 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 os. 1, 2 CSP, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

16. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 07.12.2017, o 09.20 hodine, v pojednávacej miestnosti č.dv. 230/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 28.11.2017 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

17. Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie už za účinnosti Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“) s tým, že súd prvej inštancie sčasti konal, ako aj vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, už v čase účinnosti CSP.

18. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p., t.j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je vymedzený vadami konania, ktorými sú všetky vady s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 221 ods. 1 O.s.p. (th.č. § 389 CSP), ktoré spočívajú v chybnom postupe súdu napr. pri dokazovaní (ak pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ustanoveniami v tom čase účinného O.s.p.), pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), v chybnom poučovaní účastníkov a v ďalších nedostatkoch jeho činnosti, ku ktorým došlo počas konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom tieto vady nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takeého porušenia predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Typickou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Ide napr. o nedostatok vyzrozumenia účastníka o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania či vyzrozumenia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a pod., neposkytnutie poučenia o povinnosti tvrdenia alebo poučenia o dôkaznej povinnosti, aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania, aj keď pre to neboli splnené podmienky a pod. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ustanoveniami O.s.p., (th.č. CSP), napr. ak súd nevykonal dokazovanie na pojednávaní, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz nebol vykonaný zákonným spôsobom, stranám sporu v rozpore so zákonom nebolo poskytnuté právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, a pod.

20. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP (§ 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.) je daný aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozsudku, keďže ide o inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (viď Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 03.12.2015 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov Slovenskej republiky 1/2016).

21. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.) t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové

zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

22. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

23. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu z hľadiska namietaných skutočností zo strany žalovaného, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy súd prvej inštancie vyhodnotil podľa ustanovení § 191 a nasl. CSP účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil s tým, že svojím procesným postupom neodňal možnosť žalovanému konať pred súdom a neznemožnil realizáciu jeho procesných práv priznaných mu v civilnom procese za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva vznesenie námietky premlčania žalovaným, počas konania na súde prvej inštancie, keďže námietku premlčania vzniesol žalovaný až v podanom odvolaní. Rozsudok súdu prvej inštancie taktiež spĺňa náležitosti v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP.

24. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

25. Podľa § 220 ods. 3 a 4 CSP ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu. Jednotlivé odseky odôvodnenia rozsudku sa označujú arabskými číslicami.

26. Keďže odvolací súd nevzhladol naplnenie uplatnených odvolacích dôvodov, v zmysle § 387 ods. 2 CSP sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti len dopĺňa ďalšie skutočnosti.

27. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie mal na posúdenie výšky úrokov použiť ust. § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka a § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

28. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že právny vzťah založený medzi žalobcom a žalovaným zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 25.02.2009 č. XXXXXXXXXXXX bolo nutné posúdiť podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len zákon č. 258/2001 Z.z.). Uvedená právna úprava definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru, alebo v inej právnej forme (§ 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z.) a zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským

úverom (§ 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z.). Právna regulácia zákona o spotrebiteľských úveroch je špeciálnou úpravou zmluvy o úvere vytvorená predovšetkým s ohľadom na špecifiká týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

29. Odvolacia námietka žalovaného týkajúca sa nesprávnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka a potreby aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka, nie je dôvodná. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalobcu zo zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 25.02.2009, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka (viď bod 19.9. Zmluvných dojednaní predmetnej zmluvy). Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ) - viď v tomto smere rozsudok NS SR sp.zn. 3MCdo/12/2014 z 21.04.2015, uznesenie ÚS SR z 12.04.2016 sp.zn. III. ÚS 194/2016 - 10, v zmysle ktorého sa v prípade, že ide o právny vzťah, ktorého stranou je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to aj v prípade, keď ide o absolútny obchod. Preto v predmetnej veci je namiesto aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka nie Obchodného zákonníka.

30. Aj v prípade, že úver je absolútnym obchodom a že naň majú dopadať ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy (tak ako tvrdí žalovaný), v predmetnej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou zákona o spotrebiteľských úveroch a nepochybne aj ochrannými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ide totiž o vzťah medzi dodávateľom - obchodníkom a spotrebiteľom, a teda jedná sa o typický občiansko-právny vzťah. V prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo/20/2009). Prípadné použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva na spotrebiteľský právny vzťah, predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa.

31. Z vyššie uvedených dôvodov správne postupoval súd prvej inštancie, ak na zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie normy obchodného práva.

32. Vecne správny bol aj postup súdu prvej inštancie, ak náležitosti zmluvy podrobil skúmaniu súladnosti a prijateľnosti so zákonom č. 258/2012 o spotrebiteľských úveroch a s ust. § 3 OZ o dobrých mravoch.

33. Aj odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že RPMN vo výške 68,82% je neprimeraná a dohoda o výške úrokov sa prieči dobrým mravom, a preto ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

34. Pri schválenom úvere 1.228,17 eur mal žalobca zaplatiť žalovanému úrok vo výške 68,82% ročne. Je síce pravdou, že banky za poskytnutie úveru môžu dohodnúť odplatu vo forme úroku, avšak jeho výška musí byť primeraná výške úveru a dobe, na ktorú sa zmluva uzatvára.

35. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný si uplatnil úrok z poskytnutého úveru vo výške 68,82 %, tento je mnohonásobne vyšší ako úrok poskytovaný bankami pri úveroch pre fyzické osoby v rovnakom období, obvyklé úroky požadované bankami (13,18% p.a.), preto sú v rozpore s dobrými mravmi, a teda v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatné.

36. Odvolací súd k ďalšej odvolacej námietke uvádza, že súd prvej inštancie čo sa týka znenia neprijateľnej podmienky dohodnutého poplatku v sume 121,59 eur za službu, spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, vychádzal správne z čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS, nakoľko ide nie o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, ale podmienku vopred žalovaným navrhnutú, bez možnosti ju ovplyvniť, keďže žalovaný opak nepreukázal (viď body 17 až 19 odôvodnenia napadnutého rozsudku, pričom odvolací súd sa stotožňuje z týmto záverom súdu a naň poukazuje).

37. Odvolací súd uvádza, že je dôvodná odvolacia námietka odvolateľa o nesprávnom uvedení bodu 8.2 predmetnej zmluvy (výrok č. I), ktorý odplatu neupravuje, keďže je správne upravená v bode 8.1 (viď odôvodnenie napadnutého rozsudku, ako aj odôvodnenie žaloby) a nakoľko ide zjavne o chybu v písaní, nemajúcu vplyv na vecnú správnosť výroku č. I napadnutého rozsudku, odvolací súd v tomto

smere ukladá súdu prvej inštancie konať v zmysle § 224 CSP a túto nesprávnosť opraviť vydaním opravného uznesenia.

38. Odvolacia námietka žalovaného, že zmluva obsahuje všetky náležitosti, nakoľko sú okrem samotnej zmluvy uvedené aj v zmluvných podmienkach tvoriacich jej neoddeliteľnú súčasť, nie je náležitá.

39. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z.).

40. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že náležitosti zmeny vyplývajúce z ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. v predmetnej zmluve absentovali, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie v bode 27 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

41. Na tomto mieste odvolací súd uvádza, že pokiaľ niektoré náležitosti zmluvy o úvere, predpokladané zákonom č. 258/2001 Z.z., boli upravené v zmluvných podmienkach, nepodpísaných zmluvnými stranami, takáto dohoda o podstatných náležitostiach úverovej zmluvy nespĺňa podmienku písomnej formy.

42. Na základe vyššie uvedených skutočností je záver súdu prvej inštancie o tom, že úver vyplývajúci zo zmluvy o revolvingovom úvere sa považuje v zmysle § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov, je vecne správny.

43. Preto žalobcovi vznikol nárok na vrátenie (iba) toho, čo žalovanému poskytol, navyiac, teda nárok na vrátenie sumy 3.298,90 eur. Nakoľko žalobca uhradil žalovanému sumu 4.405,48 eur a žalovaný mu poskytol len úver vo výške 1.106,58 eur, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie titulom plnenia bez právneho dôvodu vo výške 3.298,90 eur, ktoré je povinný žalovaný žalobcovi vydať (§ 451 OZ).

44. Čo sa týka vznesenej námietky premlčania, ale až v podanom odvolaní, odvolací súd v tomto smere uvádza, že z obsahu nevyplýva, aby v konaní na súde prvej inštancie, ktoré bolo vedené sčasti v zmysle ust. O.s.p. ako aj ust. CSP, žalovaný vzniesol námietku premlčania. Preto odvolací súd konštatuje, že žalovaný vzniesol námietku premlčania až v odvolaní podanom po 01.07.2016 t.j. v čase účinnosti ust. CSP, pričom súd prvej inštancie sčasti, konal v zmysle procesných ust. CSP, ktoré vychádzajú už zo zákonnej koncentrácie konania, prostriedkov procesného útoku, obrany, ako aj hmotnoprávnej námietky, taktiež novôt v odvolacom konaní (§ 149 CSP, § 152 CSP, § 153 CSP a § 366 CSP).

45. Odvolací súd apeluje na to, že s účinnosťou od 01.07.2016 vstúpil do platnosti Zákon č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nahradil Občiansky súdny poriadok, na základe čoho sú inak upravené podmienky procesného postupu strán v konaní, ako to bolo doposiaľ.

46. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

47. Podľa § 152 CSP hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.

48. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

49. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

50. Hmotnoprávna námietka je taký právny úkon (prejav vôle), ktorý mení dôvodný nárok protistrany na nedôvodný, prípadne mení dôvodný procesný útok, či dôvodnú procesnú obranu na nedôvodnú. Za právny úkon spôsobujúci zmenu, zánik či oslabenie práva protistrany je potrebné považovať aj námietku premlčania (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

51. V danom prípade námietku premlčania ako prostriedok procesnej obrany vzniesol žalovaný až v priebehu odvolacieho konania, pričom z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že nič nebránilo žalovanému, aby námietku premlčania vzniesol počas konania pred súdom prvej inštancie (napríklad po doručení predvolania na pojednávanie dňa 20.10.2016, v oznámení žalovaného zo dňa 11.10.2016 (čl. 52) alebo kedykoľvek neskôr počas konania). Vzhľadom k tomu, že žalovaný prostriedok procesnej obrany, ktorou je aj hmotnoprávna námietka neučinil do vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým sa dokazovanie končí (viď zápisnicu z pojednávania z 20.10.2016, č.l. 55 spisu), nemohol tak učiniť už v odvolacom konaní. Tým je vyjadrená zákonná koncentrácia konania.

52. Z uvedených dôvodov preto súd prvej inštancie vo veci riadne zistil skutkový stav, na základe ktorého správne dospel k záveru, keď žalobe žalobcu na zaplatenie uplatnenej pohľadávky vyhovel a určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky správne v zmysle čl. 8, ods. 8.1 dohody o poskytovaní služby, spočívajúcej v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru za poplatok vo výške 121,59 eur a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s výrokom o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom na námietku premlčania vznesenú žalovaným až v odvolacom konaní, odvolací súd neprihliadol.

53. Nakoľko výrok č. I napadnutého rozsudku je vecne správny, odvolací súd taktiež v tejto časti rozsudok v mysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil, ale zároveň nariadil súdu prvej inštancie vykonať opravu tohto výroku v zmysle namietaného pochybenia, keďže ide len o zrejmu chybu v písaní (§ 224 CSP).

54. Záver odvolacieho súdu týkajúci sa vznesenej námietky premlčania až v odvolacom konaní je potvrdený súdnou praxou (viď rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 7Co/41/2017 z 08.03.2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Co/161/2017) s tým rozdielom, že ak celé konanie na súde prvej inštancie prebehlo v zmysle ust. O.s.p. t.j. do účinnosti CSP, na vznesenú námietku premlčania podanú po 01.07.2016, t.j. v čase účinnosti CSP v odvolaní, treba prihliadnuť /viď uznesenie NS SR z 13.10.2009, sp.zn. 5Cdo/120/2009), a to z hľadiska konkrétneho posúdenia veci, s odkazom na ust. § 366 písm. d) CSP.

55. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a priznal plne úspešnému žalobcovi proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

56. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

2 x zb. spis, vylúč
spis vrát' OS
Prepísala :Spišáková dňa:5/12/17
Opravila: Spišáková 8/12/17